

Byzantina Symmeikta

Vol 32 (2022)

BYZANTINA SYMMEIKTA 32

Βιβλιογραφικό σημείωμα: Ανάλεκτα Σταγῶν καὶ Μετεώρων – Analecta Stagorum et Meteororum (Τεύχος 1ο), Μετέωρα 2022

Στυλιανός ΛΑΜΠΑΚΗΣ

doi: [10.12681/byzsym.31605](https://doi.org/10.12681/byzsym.31605)

Copyright © 2022, Στυλιανός ΛΑΜΠΑΚΗΣ

This work is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

To cite this article:

ΛΑΜΠΑΚΗΣ Σ. (2022). Βιβλιογραφικό σημείωμα: Ανάλεκτα Σταγῶν καὶ Μετεώρων – Analecta Stagorum et Meteororum (Τεύχος 1ο), Μετέωρα 2022. *Byzantina Symmeikta*, 32, 609–610. <https://doi.org/10.12681/byzsym.31605>

Ἀνάλεκτα Σταγῶν καὶ Μετεώρων - Analecta Stagorum et Meteororum
(*Τεύχος 1ο*), Μετέωρα 2022, σελ. 432. ISSN 2944-9022

Ἡ νεοσύστατη Ἀκαδημία Θεολογικῶν καὶ Ἱστορικῶν Μελετῶν Ἁγίων Μετεώρων, τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Σταγῶν καὶ Μετεώρων, μὲ τὸν παρόντα τόμο ἐγκαινιάζει τὴν ἔκδοση ἐπιστημονικοῦ περιοδικοῦ ἀφιερωμένου στὴν διαχρονικὴ μελέτη τῆς ἱστορίας καὶ τοῦ πολιτισμικοῦ θησαυροῦ τῆς ἀρχαιότητος μητροπόλεως τῶν Σταγῶν. Προλογίζει ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Σταγῶν καὶ Μετεώρων κ. Θεόκλητος, καὶ ἀκολουθοῦν χαιρετισμοὶ τοῦ Οἴκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου καὶ τῶν Μακαριωτάτων Πατριαρχῶν Ἀλεξανδρείας, Ἀντιοχείας, Ἱεροσολύμων καὶ Ἀθηνῶν. Ὁ τόμος ἀφιερώνεται εἰς μνήμην τοῦ προῶρος ἐκλιπόντος Χ. Σ. Στεργιοῦλη (1970-2021), διευθυντῆ συντάξεως τοῦ περιοδικοῦ, τοῦ ὁποίου νεκρολογία προτάσσεται τῶν μελετῶν, ὑπογραφομένη ἀπὸ τὴν Π. Παπαδημητρίου (σσ. 23-35). Ἀκολουθοῦν 9 συμβολές, ἐκ τῶν ὁποίων 5 στὰ ἀγγλικά καὶ 4 στὰ ἑλληνικά. Εἰδικότερα καὶ κατὰ σειρά δημοσίευσης, ὁ Β. Oswald (Συμεὼν Οὔρσεις Παλαιολόγος αὐτοκράτορας τῶν Τριγάλων, σσ. 43-108) παρουσιάζει συνθετικὰ τὰ καθέκαστα τοῦ βίου καὶ τῆς δράσης τοῦ Συμεὼν Οὔρηση Παλαιολόγου, τοῦ ὁποίου ὡς γνωστὸν ἡ συμβολὴ στὴν ἐδραίωση τοῦ μετεωρικοῦ μοναχισμοῦ ὑπῆρξε σημαντικὴ. -Ἡ Μ. Nikolić [Thessaly under the Serbs (1348-c. 1373), σσ. 109-145] παρουσιάζει σφαιρικὴ ἐπισκόπηση τῆς θεσσαλικῆς ἱστορίας κατὰ τὴν περίοδο τῆς σερβικῆς κυριαρχίας, κατὰ τὰ ἔτη 1348-περ. 1373. -Ὁ Δ.Κ. Ἀγορίτσας (Πρόσωπα καὶ τόποι στὸν βίο τῶν Ὁσίων Νεκταρίου καὶ Θεοφάνους τῶν Ἀψαράδων, σσ. 147-192) σκιαγραφεῖ τὴν δράση τῶν ὁσίων Νεκταρίου καὶ Θεοφάνους τῶν Ἀψαράδων, οἱ ὁποῖοι ἀνεδείχθησαν πολυσχιδεῖς προσωπικότητες μὲ καθοριστικὴ συμβολὴ στὴν μοναστικὴ ἀναγέννηση τοῦ 16ου αἰ. -Ἡ Elif Bayraktar Tellan (The Monasteries of Meteora during the Ottoman Period and the practice of monastic confinement, σσ. 193-223) καταγράφει μαρτυρίες σχετικὰ μὲ τὴν χρῆση τῶν μετεωρικῶν

μονών ως σωφρονιστικῶν ἰδρυμάτων. -Ἡ Π. Παπαδημητρίου (Βημόθυρο στὴ Μονὴ Μεγάλου Μετεώρου ἀποδιδόμενο στὸν Θεοφάνη τὸν Κρήτα, σσ. 225-256) περιγράφει βημόθυρο φυλασσόμενο στὸ κειμηλιοφυλάκιο τοῦ Μεγάλου Μετεώρου, τὸ ὁποῖο χρονολογεῖται στὴν τρίτη δεκαετία τοῦ 16ου αἰ. καὶ μπορεῖ νὰ ἀποδοθεῖ στὸν Θεοφάνη τὸν Κρήτα, μὲ τὴν δραστηριότητα τοῦ ὁποῖου στὴν Θεσσαλία ἀσχολεῖται καὶ ὁ Κ. Βαφειάδης (The artistic activity of Theophanes the Cretan in western Thessaly and the emergence of the “Cretan School” of painting in Ottoman Greece, σσ. 257-299). -Με βάση τὸν κώδικα Τρίκκης ΕΒΕ 1471 ὁ Ν. Βρυζίδης (Recreating a society’s material culture: textiles in the Trikke codex ΕΒΕ 1471, σσ. 301-357) ἐπιχειρεῖ νὰ ἀναπαραστήσει τὸν ὕλικὸ πολιτισμὸ τῆς Τρίκκης μὲ βάση τὶς ἐντοπιζόμενες σὲ ἔγγραφα ἀναφορὲς σὲ ἐκκλησιαστικὰ καὶ κοσμικὰ ὑφάσματα. -Ἡ Υ. Boycheva [From the orthodox megalopolis of Moscovy of Great Russia: Russian Heirlooms from the monastery of Tatarna, 16th-17th centuries (with an appendix by Daria Resh), σσ. 359-408] καταγράφει τὰ ρωσικὰ κειμήλια τοῦ 16ου-17ου αἰ. ποὺ φυλάσσονται στὴν Μονὴ τῆς Τατάρνας καὶ ἐπισημαίνει τὴν σημασία τους ὡς συνόλου ἱστορικῶν μαρτυριῶν. -Καὶ στὴν τελευταία μελέτη τοῦ τόμου ὁ Ἡ. Τεμπέλης (Ἡ ἐπικριτικὴ στάση ἔναντι μοσχοπολιτικῶν ἐκδόσεων περὶ ἁγίων τῆς Θεσσαλίας καὶ κορυθαλικῆς ἐπιστολογραφίας καὶ ρητορικῆς κατὰ τὸν 18ο αἰ., σσ. 409-429) ἐπιχειρεῖ νὰ διαφωτίσει τοὺς λόγους γιὰ τὴν ἀρνητικὴ ἀντιμετώπιση τριῶν ἐκδόσεων τοῦ τυπογραφείου τῆς Μοσχοπόλεως (τῶν μέσων τοῦ 18ου αἰ.), γεγονόςς ποὺ ὀδήγησε σὲ ἐπανεκδόσή τους μερικὰ χρόνια ἀργότερα σὲ ἄλλα τυπογραφεῖα.

Ἅλλες οἱ μελέτες εἶναι γραμμένες μὲ γνώση τοῦ ἀντικειμένου καὶ ἐπιστημονικὴ ἀκρίβεια. Οἱ περισσότερες συνοδεύονται ἀπὸ πλούσια εἰκονογράφηση καὶ ἡ ἐπιμέλεια τοῦ τόμου εἶναι ὑποδειγματικὴ. Δὲν ἀπομένει παρὰ νὰ εὐχηθῶμε καλὴ συνέχεια καὶ μακροημέρευση τοῦ σπουδαίου αὐτοῦ ἐγχειρήματος, πρὸς ὄφελος τῆς ἔρευνας περὶ τὴν τοπικὴ ἱστορία τῆς περιοχῆς.

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΛΑΜΠΑΚΗΣ

Ἰνστιτοῦτο Ἱστορικῶν Ἐρευνῶν/ΕΙΕ